

سلسله کتب آموزشی ویژه انجمن‌های علمی دانشجویی

۲۶

## تاریخچه تربیت بدنی

مؤلفان:

دفتر امور فرهنگی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری      سید علی حسینی، هادی کریمی، ایمان فتحی

دانشجویان کارشناسی ارشد فیزیولوژی

ورزشی دانشگاه شهید بهشتی

۹۶

پنجابى ۽ سندھى ۾ لکيل ۽ ڇپيل ڪتابن جي فهرست



وزارت تعليميت و ثقافت  
سازت زرنگي و انساني  
اداري کي امور زرنگي

اسم ڪتاب: تاريخچه تربيت بدني  
مؤلفان: سيد علي حسيني، هادي كريمي، ايمان فتحى  
ناشر: دفتر امور فرهنگي وزارت علوم، تحقيقات و فناوري  
نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۸  
تيراژ: ۱۰۰۰  
چاپخانه: ستاره  
شابڪ: ۵-۳۲-۵۰۶۳-۶۰۰-۹۷۸

# فهرست

| عنوان                                         | صفحه |
|-----------------------------------------------|------|
| مقدمه اداره کل امور فرهنگی                    | ۱۳   |
| مقدمه مؤلفان                                  | ۱۷   |
| فصل اول: مفاهیم و تعاریف                      | ۱۹   |
| اهمیت مطالعه تاریخ                            | ۱۹   |
| فایده تاریخ                                   | ۱۹   |
| تاریخ و علم                                   | ۲۰   |
| تاریخ و تعلیم و تربیت                         | ۲۱   |
| تاریخ و تربیت بدنی                            | ۲۲   |
| دانشمندان بزرگ اسلامی و تعلیم و تربیت بدنی    | ۲۳   |
| فردوسی                                        | ۲۳   |
| ابن سینا                                      | ۲۴   |
| خواجه نصیرالدین طوسی                          | ۲۵   |
| فصل دوم: تاریخ تربیت بدنی و ورزش در صدر اسلام | ۲۷   |
| تربیت بدنی و ورزش در اسلام                    | ۲۷   |
| موقعیت عربستان                                | ۳۰   |
| شترسواری                                      | ۳۶   |
| اسب سواری                                     | ۳۷   |

|    |                                                       |
|----|-------------------------------------------------------|
| ۳۸ | شمشیرزنی                                              |
| ۳۹ | تیراندازی                                             |
| ۴۱ | کشتی                                                  |
| ۴۲ | نیزه زنی                                              |
| ۴۳ | زورآزمایی و وزنه برداری                               |
| ۴۳ | شنا                                                   |
| ۴۴ | دو                                                    |
| ۴۵ | فصل سوم: بررسی تاریخ تربیت بدنی و ورزش در دوران استان |
| ۴۵ | تربیت بدنی دوران باستان                               |
| ۴۸ | تأسیس و پیشرفت تربیت بدنی                             |
| ۴۹ | تربیت بدنی در مصر                                     |
| ۵۴ | تربیت بدنی در بین النهرین                             |
| ۶۰ | تربیت بدنی در هندوستان                                |
| ۶۲ | تعلیم و تربیت در یونان قدیم                           |
| ۶۴ | هدفهای تربیت بدنی در اسپارت                           |
| ۶۷ | آتنی ها                                               |
| ۷۰ | تربیت بدنی در روم                                     |
| ۷۶ | تاریخ تربیت بدنی در ایران باستان                      |
| ۷۷ | برنامه های آموزشی تربیت بدنی در ایران باستان          |
| ۷۹ | فصل چهارم: بررسی تاریخ تربیت بدنی و ورزش در قرون وسطی |
| ۸۱ | تربیت بدنی مطابق کلیسای مسیحی                         |
| ۸۸ | تربیت بدنی در مراکز تربیت روحانی                      |
| ۹۱ | تربیت بدنی در پروتستانها                              |
| ۹۴ | تأسیس و پیشرفت تربیت بدنی                             |

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| تاریخچه تربیت بدنی .....                                       | ۷   |
| تربیت بدنی در کاتولیکها .....                                  | ۹۶  |
| فصل پنجم: بررسی تاریخ تربیت بدنی و ورزش در کشورهای مختلف ..... | ۹۹  |
| ورزش و تربیت بدنی در آلمان .....                               | ۹۹  |
| زالچمان و عقاید تربیتی او .....                                | ۱۰۱ |
| گوتس موتس و فعالیت او در تربیت جوانان .....                    | ۱۰۴ |
| ملی شدن ورزش در آلمان .....                                    | ۱۰۶ |
| پدر ورزش آلمان .....                                           | ۱۰۸ |
| منع شدن ژیمناستیک در آلمان .....                               | ۱۱۲ |
| ورزش در سوئد .....                                             | ۱۱۴ |
| ورزش در انگلستان .....                                         | ۱۱۷ |
| ورزش در مدارس و دانشگاههای انگلستان .....                      | ۱۲۲ |
| تربیت بدنی در فرانسه .....                                     | ۱۲۵ |
| ری گولیت .....                                                 | ۱۲۶ |
| تربیت بدنی در شوروی سابق .....                                 | ۱۲۷ |
| ورزش در آمریکا .....                                           | ۱۳۴ |
| تاریخ تربیت بدنی در چین .....                                  | ۱۳۸ |
| تاریخ تربیت بدنی در ژاپن .....                                 | ۱۴۱ |
| تاریخ تربیت بدنی در اتریش .....                                | ۱۴۳ |
| تاریخ تربیت بدنی در اسپانیا .....                              | ۱۴۴ |
| تاریخ تربیت بدنی در دانمارک .....                              | ۱۴۶ |
| تاریخ تربیت بدنی در ایتالیا .....                              | ۱۴۷ |
| تاریخ تربیت بدنی در رومانی .....                               | ۱۴۸ |
| تاریخ تربیت بدنی در استرالیا .....                             | ۱۵۰ |
| فصل ششم: بررسی تاریخ تربیت بدنی و ورزش در ایران .....          | ۱۵۳ |

|     |                                              |
|-----|----------------------------------------------|
| ۱۵۳ | تربیت بدنی و ورزش در ایران قبل از اسلام      |
| ۱۵۳ | مقدمه                                        |
| ۱۵۵ | اهداف و چگونگی تعلیم و تربیت در ایران باستان |
| ۱۵۶ | دولت ماد                                     |
| ۱۵۶ | پارسیان و سلسله هخامنشی                      |
| ۱۶۲ | پارتها یا اشکانیان                           |
| ۱۶۳ | ساسانیان                                     |
| ۱۶۳ | هدف کلی تربیت بدنی و ورزش قبل از اسلام       |
| ۱۶۶ | تربیت بدنی و ورزش در ایران بعد از اسلام      |
| ۱۶۶ | فتیان                                        |
| ۱۶۷ | امام علی (ع) نمونه و سمبل فتیان              |
| ۱۶۷ | فتوت و پهلوانی در ایران اسلامی               |
| ۱۶۹ | عیاران                                       |
| ۱۷۱ | تشکیلات فتیان و عیاران در سرزمینهای اسلامی   |
| ۱۷۲ | پیدایش زورخانه                               |
| ۱۷۴ | شاطران                                       |
| ۱۷۶ | وضعیت ورزش و تربیت بدنی تا اواخر قرن ششم     |
| ۱۷۷ | تربیت بدنی و ورزش در دوران مغولها            |
| ۱۷۸ | پهلوان پوریای ولی                            |
| ۱۷۹ | سریداران                                     |
| ۱۸۰ | پهلوان عبدالرزاق سبزواری                     |
| ۱۸۰ | پهلوان وجیه الدین مسعود                      |
| ۱۸۲ | تربیت بدنی و ورزش در عهد تیموریان            |
| ۱۸۴ | تربیت بدنی و ورزش در عهد صفویه               |

تاریخچه تربیت بدنی ..... ۹

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| تربیت بدنی و ورزش در زمان قاجاریه .....                          | ۱۸۶ |
| ورزش و تربیت بدنی در رژیم پهلوی .....                            | ۱۹۰ |
| تربیت بدنی در آموزش و پرورش ایران .....                          | ۱۹۲ |
| تربیت بدنی در آموزش عالی ایران .....                             | ۱۹۳ |
| تشکیلات و سازمان تربیت بدنی در ایران .....                       | ۱۹۵ |
| فصل هفتم: بررسی تاریخچه بازیهای المپیک پارالمپیک (معلولان) ..... | ۱۹۷ |
| تاریخچه المپیک معلولان ( پارالمپیک ) .....                       | ۱۹۷ |
| جدول برگزاری مسابقات پارالمپیک در سیزده دوره گذشته .....         | ۲۰۰ |
| ایران در بازیهای پارالمپیک .....                                 | ۲۰۰ |
| دوازدهمین دوره بازی های پارالمپیک ۲۰۰۴ - آتن .....               | ۲۰۵ |
| برندگان مدال برای کاروان ایران .....                             | ۲۰۵ |
| فصل هشتم: بررسی تاریخ بازیهای المپیک جدید و قدیم .....           | ۲۰۷ |
| مقدمه .....                                                      | ۲۰۷ |
| المپیک باستان .....                                              | ۲۰۹ |
| بازی های افسانه ای یونان .....                                   | ۲۱۱ |
| بازی های ایستیمیک .....                                          | ۲۱۲ |
| بازی های پیتیک .....                                             | ۲۱۲ |
| جنبش المپیک .....                                                | ۲۱۳ |
| نشانه های نهضت المپیک .....                                      | ۲۱۵ |
| حلقه ها .....                                                    | ۲۱۵ |
| پرچم المپیک .....                                                | ۲۱۶ |
| شعار المپیک .....                                                | ۲۱۶ |
| سرود المپیک .....                                                | ۲۱۶ |
| مدال های المپیک .....                                            | ۲۱۷ |

|          |                                               |
|----------|-----------------------------------------------|
| ۲۱۸..... | ادای سوگند در المپیک                          |
| ۲۱۸..... | منشور المپیک                                  |
| ۲۱۸..... | بخش اول - جنبش المپیک                         |
| ۲۱۹..... | پرچم، نماد شعار و آذین المپیک                 |
| ۲۲۰..... | بخش دوم - کمیته بین‌المللی المپیک             |
| ۲۲۱..... | عضویت                                         |
| ۲۲۲..... | هیئت اجرایی                                   |
| ۲۲۳..... | کنگره المپیک                                  |
| ۲۲۳..... | بخش سوم - فدراسیون‌های بین‌المللی             |
| ۲۲۴..... | بخش چهارم - کمیته‌های ملی المپیک              |
| ۲۲۵..... | بخش پنجم - شرکت در بازی‌های المپیک            |
| ۲۲۵..... | آرمان‌های المپیک                              |
| ۲۲۶..... | ۱- سریع تر، بالاتر، قوی تر                    |
| ۲۲۷..... | ۲- اصل آموزش و پرورش                          |
| ۲۲۹..... | ۳- اصل «مسابقه صادقانه و درست»                |
| ۲۲۹..... | ۴- اصل «بسط و توسعه تفاهم و دوستی بین‌المللی» |
| ۲۳۰..... | ۵- اصل «ایجاد فرصت‌های برابر»                 |
| ۲۳۰..... | ۶- اصل «تجلیات فرهنگی در بازی‌های المپیک»     |
| ۲۳۱..... | ۷- استقلال و نفوذ ناپذیری ورزش                |
| ۲۳۴..... | مشخصات بازیهای المپیک جدید                    |
| ۲۵۶..... | بازیهای زمستانی المپیک                        |
| ۲۵۸..... | مشخصات بازیهای المپیک زمستانی                 |
| ۲۵۹..... | ایران در بازیهای المپیک                       |
| ۲۶۵..... | بازیهای المپیک ۲۰۰۴ آتن (یونان)               |

|          |                                         |
|----------|-----------------------------------------|
| ۲۶۶..... | جدول مدال آوران ایران در مسابقات المپیک |
| ۲۶۹..... | احمد ایزدپناه                           |
| ۲۷۰..... | محمد جعفر سلماسی                        |
| ۲۷۲..... | محمود نامجو                             |
| ۲۷۵..... | قاسم فارسی                              |
| ۲۷۶..... | تقی عسگری                               |
| ۲۷۷..... | جهان پهلوان تختی                        |
| ۲۸۰..... | امامعلی حبیبی                           |
| ۲۸۱..... | جهانبخت توفیق                           |
| ۲۸۲..... | عباس زندی                               |
| ۲۸۳..... | علی صفا سنبلی                           |
| ۲۸۴..... | افتخارات علی صفا سنبلی                  |
| ۲۸۵..... | باغبانباشی                              |
| ۲۸۷..... | فریدون شریف زاده                        |
| ۲۸۸..... | محمدعلی خجسته پور                       |
| ۲۹۰..... | محمدعلی صنعت کاران                      |
| ۲۹۲..... | منوچهر برومند                           |
| ۲۹۳..... | هنریک تمرز                              |
| ۲۹۵..... | منصور مهدی زاده                         |
| ۲۹۷..... | عبدالله موحد                            |
| ۲۹۹..... | اسماعیل علم خواه                        |
| ۳۰۰..... | محمد نصیری سرشت                         |
| ۳۰۳..... | پرویز جلایر                             |
| ۳۰۴..... | جلال کشمیری                             |

|     |                     |
|-----|---------------------|
| ۳۰۵ | تیمور غیائی         |
| ۳۰۷ | جابر خلف زاده       |
| ۳۰۸ | خسرو حق گشا         |
| ۳۰۹ | شمس الدین سیدعباسی  |
| ۳۱۱ | فیروز عزیزاده       |
| ۳۱۲ | ابراهیم جوادی       |
| ۳۱۵ | ابوطالب طالبی       |
| ۳۱۷ | منصور برزگر         |
| ۳۱۸ | نصرالله دهنوی       |
| ۳۱۹ | سید محمدرضا انتظاری |
| ۳۲۰ | مجید احتشام زاده    |
| ۳۲۱ | رضا سوخته سرایی     |
| ۳۲۳ | علیرضا سلیمانی      |
| ۳۲۵ | امیررضا خادم        |
| ۳۲۶ | رسول خادم           |
| ۳۲۹ | علیرضا دبیر         |
| ۳۳۱ | هادی ساعی           |
| ۳۳۳ | حسین رضازاده        |
| ۳۳۵ | منابع               |

## مقدمه اداره کل امور فرهنگی

در آغازین سالهای هزاره جدید و در عصری که از آن به عصر انفجار اطلاعات یاد می‌کنند، تهیه راهنما برای مطالعه و پژوهش علمی برای دانشجویان در هنگامه پرهیاهوی تبادل اطلاعات امری ضروری است، چرا که دانش‌پژوهان فرصت کافی برای مطالعه همه داده‌های بی‌شمار علمی را ندارند و بایستی از دوران محدود دانشجویی بیشترین بهره را ببرند.

بدین منظور، دفتر امور فرهنگی وزارت علوم تحقیقات و فناوری در جهت پشتیبانی اطلاعاتی تشکلهای دانشجویی و با اعتقاد راسخ به اصل آموزش محوری و تقویت مبانی بینشی، نظری و تخصصی دانشجویان بر آن شده است تا ضمن حمایت از چاپ و انتشار پژوهش‌های دانشجویی، سلسله کتب آموزشی را با عنوان *تاریخ علم* در رشته‌های مختلف تألیف و منتشر نماید.

هدف از گردآوری و چاپ مطالب این کتاب، فراهم ساختن زمینه‌ای جهت دسترسی سریع دانشجویان و اساتید به اطلاعات عمومی و تخصصی در رشته‌های دانشگاهی بویژه در سطح انجمن‌های علمی دانشجویی می‌باشد.

در این راستا، کتابهای دیگری بعنوان راهنمای پایگاههای اینترنتی رشته‌های فنی مهندسی (مواد و متالورژی، عمران، صنایع و ...) و علوم پایه (زمین‌شناسی، زیست‌شناسی و ...) و علوم انسانی (علوم سیاسی، حقوق، کتابداری و ...) نیز چاپ شده است.

این اداره کل بر خود لازم می‌داند تا از تمامی پدیدآورندگان این آثار تقدیر به عمل آورد. باشد که اساتید و دانشجویان با بهره‌گیری از این سلسله کتب آموزشی به نوبه خود در تولید علم و تحقق دانشگاه تمدن ساز؛ تمدن نوین ایرانی - اسلامی سهمیم باشند.

با آرزوی توفیق الهی

اداره کل امور فرهنگی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری